

Prenumerata mies
dostawą do domu
i przesyłką pocztową
60 groszy

Korespondencja dla
Redakcji przyjmuje
Drukarnia
St. CHOWAŃCA
Stanisławów,
ul. Sapieżyńska l. 4.

Telefon Nr. 151.

KURJER STANISŁAWOWSKI

POLSKI ORGAN KRESOWY

Cena
numera pojedynczego
20 groszy

Adres Administracji
Drukarnia
St. CHOWAŃCA
Stanisławów,
ul. Sapieżyńska l. 4.

Konto P. K. O. 150823
Telefon Nr. 151

Restaurację i pokój do śniadań

Kuchnia wzorowo prowadzona pod fachowem kierownictwem, potrawy sporządzane jedynie na świeżem maśle.

== Napoje pierwszorzędnej jakości krajowe i zagraniczne. ==

Obsługa skrzętna i rzetelna.

Liczne podziękowania wszystkich Towarzystw miasta do przegłówności w każdej chwili.

Obsługa skrzętna i rzetelna.

2-12-968

O łaskawe odwiedziny lokalu uprasza **Antoni Hargesheimer**, restaurator.

Kasyna Polskiego ul. Sapieżyńska l. 12.
poleca się Szanownej P. T. Publiczności.

Piwo! okocimskie, marcowe, eksportowe i porter Piwo!

Przyjmuje się abonament na obiady i kolacje. — Przyjmuje

się zamówienia na bankiety, wesela i wieczorki. —

Radjo aparaty

elektrycznych i technicznych, dostarcza po cenach fabrycznych i na dogodnych warunkach firma:

1-4-980

LEON LESCH

Biuro techniczne, Stanisławów, Piotra Skargi l. 43.

wszelkie części radjowe pierwszorzędnej jakości, tudzież artykuły dla wszelkich urzędów

PROBLEMY.

Raz wraz staje się kwestją bardziej palącą pytanie, jakimi torami iść ma wychowanie, albo ściślej mówiąc wykształcenie naszej młodzieży i co zrobić nam wypadnie z nadmiarem t. z. inteligencji, produkowanej rok rocznie przez gimnazja polskie, ruskie i żydowskie, seminarja nauczycielskie i inne szkoły średnie. Ba problem ten objął już nietylko losy młodzieży, mury szkół średnich opuszczającej, ale nawet młodzież z uniwersyteckiem wykształceniem. Nadmiar ukończonych filozofów i prawników, którzy chleba w kraju uzyskać nie mogą i w krótkim czasie go nie uzyskają z braku warsztatów pracy, już obecnie odczuwać się daje.

Przed wojną Polska miała nadmiar rąk do pracy i była typowym krajem emigracji. Nie odczuwały tego tak dotkliwie warstwy inteligentne, gdyż produkcja inteligencji nie była tak potężna jak obecnie.

W każdym razie ta warstwa, która już wówczas dawała nadmiar rąk do pracy, a to włościanstwo małorolne i proletarijat, dostarczały rok rocznie przeszło dwa miliony emigrantów, częściowo stałych, częściowo sezonowych.

W tej cyfrze była część inteligentów i pół inteligentów.

Dziś kontyngent naszej emigracji znacznie się zmniejszył z powodu przyczyn częściowo przynajmniej, o ile chodzi o stare kraje polskiej emigracji, od nas niezależnych. Stany Zjednoczone, Kanada i Niemcy zamknęły, przed naszą emigracją swoje wrota i niewiadomo, kiedy je z powrotem otworzą.

Od Rządu naszego zależy i będzie jego obowiązkiem, znaleźć jak najwcześniej tereny emigracyjne dla nadmiaru rąk do pracy, w Polsce.

Spółeczeństwo polskie powinno sobie jednak uprzytomnić, że przed nim leżą ciężkie zadania do rozwiązania, których sam Rząd rozwiązać nie potrafi. Po pierwsze społeczeństwo polskie powinno tak działać, aby jak najmniejszy kontyngent ludności rdzennie polskiej, zmuszony był z kraju emigrować, po drugie, aby ci, których warunki zmuszają do szukania chleba poza krajem byli jaknajlepiej przygotowani do walki o chleb na obczyźnie.

Żaden zdrowy naród niegodzi się łatwo na emigrację, która wyprowadza z kraju zwyczajnie najzdrowsze i najbardziej przedsiębiorcze jednostki, osłabiając przez to organizm narodowy.

Nie możemy tembardziej zgodzić się łatwo na emigrację, my żyjąc w państwie, gdzie odsetek obcych jest znaczny.

Żywiół polski państwo to tworzący, dbać musi, aby stosunkowy procent jego emigracji nie przewyższył nigdy, takież emigracji Rosjanów lub Żydów.

Stąd Rząd i społeczeństwo poprzec powinno emigrację wewnętrzną, to jest takie rozmieszczanie żywiół polskiego po kraju, aby jaknajdłużej zatrzymać go przed emigracją zewnętrzną poza granice Polski.

Myślimy tu o osadnictwie rolnem, o emigracji wewnętrznej polskiego rzemieślnika, kupca, lekarza, adwokata i innych ludzi wolnego zawodu.

I popiero, gły nasycenie wewnętrzne polskim żywiółem emigracyjnym będzie dostateczne, powinno pozwolić się na swobodną celową emigrację poza granice państwa.

Dla osiągnięcia celowości emigracji polskiej, należy odpowiednio kształcić młodzież naszą, o czem wyżej wspomnieliśmy. Jeżeli musimy

Futra

męskie i damskie oraz skórki wszelkiego rodzaju w wielkim wyborze

polca firma **naitaniej** polca firma

J. M. FREUNDLICH

Stanisławów, ul. Gosławskiego l. 8.

4-4-946

(naprzeciw cukierni Staffa).

WAPNO PALONE

pierwszorzędnej jakości
dostarcza wapiennik

„NIZNIOŹ“

— Zamówienia przyjmuje —

Ekspozytura „Pezetu“
w Stanisławowie, ul. Gosławskiego l. 17.

2-3-954

pogodzić się z koniecznością emigracji znacznej masy ludu poza granice Polski, z czem pogodziły się nawet dumne faszystowskie Włochy, musimy emigranta naszego wychować na pożytecznego także poza granicą pracownika.

Polski inteligent, to nie pionier kolonizacji polskiej za morzem, ani nawet człowiek zdolny poza krajem pożytecznie i dobrze pracować dla siebie, swojej rodziny i Polski.

Na emigrację pójść może człowiek, który swój warsztat pracy nie potrzebuje uzależniać od otoczenia i jego kultury. Oświecony i narodowo uświadomiony polski chłop, — a przede wszystkim inteligentny i fachowo wysoko stojący polski rzemieślnik, to najlepszy żywiół emigracyjny.

Podpisanie ugody rosyjsko - litewskiej.

W komisarjacie dla spraw zagranicznych w Moskwie, podpisano traktat rosyjsko-litewski, zwrócony swem ostrzem przeciw Polsce i państwu bałtyckim. Chwilę podpisania przedstawia nasze zdjęcie. W środku litewski prezydent ministrów (ze złożonymi rękami) na prawo sowiecki poseł w Kownie Aleksandrowskij i członek Rady komisariatu spraw zagranicznych Uralow.

Licząc się z tym problemem, którego rozwiązanie czeka nas nie dziś to jutro, z kwestją, która palić zaczyna pod nogami, musimy zmienić kierunek wychowawczy naszej młodzieży i przygotować ją odpowiednio do ciężkiej walki z życiem.

Zniknąć muszą gimnazja, rodzące się jak grzyby po deszczu w najmniejszym nawet miasteczku, zniknąć musi nadmiar seminarjów, a zastąpić je w inne szkoły fachowe.

Niech w każdym mieście i miasteczku powstaną szkoły rolnicze i przemysłowe, niech kształcą się w nich jaknajliczniej polski żywiol, który zdać sobie musi sprawę, że o ile nie chce być wypartym sam do Chile, Peru, czy Marokka, musi wypierać innych, do czego jako tubylczy ma sprawiedliwe prawo. I Stanisławów zdobyć się powinien na większy rozwój szkół fachowych aniżeli dotychczas.

Cztery gimnazja, a mała i niepełna szkoła przemysłu drzewnego, to absurd na który pozwolić sobie może tylko utracjusz! W miejsce gimnazjów, conajmniej dwóch, winna powstać wielka szkoła przemysłowa męska i szkoła średnia lub niższa rolniczo-sadownicza. A już na prawdę szkoda dla społeczeństwa jest istnienie dwóch żeńskich seminarjów, z których jak przeszłego roku wypuszczono kilkadziesiąt absolwentek, dziś z goryczą pytających siebie samych,

na co im się przyda patent na nauczycielkę szkół powszechnych!

A tymczasem żeńska szkoła przemysłowa, gniotąc się w ciasnym i smrodliwym budynku ani może się rozwinąć ani doznaje poparcia, które ideji szkoły przemysłowej się należy.

Czas zmienić sposób myślenia i przystąpić do rozwiązania problemów, które stają się palącą kwestją.

ulg.

CZEKOLADĘ MLECZNĄ

POLECA

3-795

W. KROWICKI

**FABRYKA CZEKOLADY I CUKRÓW DESEROWYCH
STANISŁAWÓW.**

Trzydziestolecie Sokola I. w Stanisławowie.

W niedzielę, 3 października b. r. święcił Sokół-Macierz uroczystość 30-lecia istnienia Gmachu Sokolego a czterdziestopięciolecie swego istnienia.

Po mszy św. w Kolegjiacie, i zawodach rannych odbyła się uroczysta akademja w wypełnionej po brzegi sali sokolej. Prezes towarzystwa dh. Leszczyński, w serdecznym i pięknym przemówieniu kreślił dzieje Sokola w Stanisławowie.

Założycielami i duszą jego byli w r. 1883, śp. profesor Miazga i śp. Tadeusz Artychowski w którego domu Sokół się umieszczał.

Już w roku 1891 towarzystwo myśli o własnym budynku. W roku 1892. Rada miejska darowała Sokolowi grunt pod budowę przy ulicy Kamińskiego gdzie dziś koszary straży ogniowej. Wydział stara się o inne miejsce, uważając, że gmach Sokoli winien stanąć w centrum miasta. Wówczas uchwałą z dnia 21/11 1893. Rada miejska darowała Sokolowi parcelę przy placu Mickiewicza na którym budowę w roku 1894 rozpoczęto.

Robotami kierował dh. Merunowicz, Radwański, Zebracki a ostatecznie Roman Chlebowski.

Roboty murarskie i ciesielskie prowadzili dh. Grodziński i Troskiewicz. W dniu 22/9 poświęcili gmach ks. Kerschka i ks. Facjewicz. Prezesem Sokola był wówczas Inż. Antoni Baranowicz. W roku 1901 dobudowano tylną część gmachu „scenę” — na co dh. D-r Ostafiński dał bezprocentową, zwrotną po 10 latach pożyczkę 6000 k. a Bank mieszcz. 2000 k.

W roku 1905 dh. Stanisław Chowaniec własnym kosztem wykończył fasadę frontową gmachu którą dh. artysta malarz Jan Rubczak ozdobił pięknym obrazem i herbami.

Za prezesury D-r Jana Opolskiego nabyto za 7000 k. dzisiejsze boisko sokole — które kosztowało 18,000 k. dh. Jan Szporek, Jan Lorfing i Jan Laskowski z trudem urządzili. W czasie wojny gmach zniszczono, pozostały tylko mury.

Odbudowę rozpoczął prezes dh. Michał Dziekoński przyprowadzając budynek do użytkowego stanu. Odbudowa ta właściwie trwa do dziś. Obecny wydział przyprowadza nadal gmach do dawnej piękności, — zakupił koszt 6000 zł. morgi ziemi na rozszerzenie boiska, przewiózł 7000 m³ ziemi koszt 10,000 zł. na wyrównanie dołów — w drodze zamiany i przyjęcia pewnych ciężarów uzyskał około 1 1/2 morga ziemi z 3 budynkami — buduje koszt 3000 zł. strzelnicę na ostre strzelanie długości 100 m. To są prace w kierunku majątku towarzystwa, za lat 30-cie.

A praca wychowania fizycznego? Tysiące ludzi na sali sokolej nabrało hartu, siły ducha

Święto przysposobienia wojsk. Rejonu 48 pp. s. k.

W bardzo podniosłym ustroju przeszedł dzień 10 października — dzień święta przysposobienia wojskowego. Tłumy społeczeństwa biorące udział w uroczystości świadczyły jak bardzo idea przysposobienia znalazła zrozumienie wśród szerokich warstw.

Wśród warunków nader ciężkich — że wyliczymy tylko spóźnione rozpoczęcie roku szkolnego i zwolnienie części Rady instruktorskiej pochodzącej ze starszego rocznika — udało się zasłużonemu kierownikowi P. W. Rej. 48 pp. s. k. mjr. Kuszelewskiemu w niespełna dwa tygodnie zorganizować tak poważne święto.

Jego program objął przeddzień, w którym uroczysty capstrzyk orkiestr 48 pp. s. k. i 6 d. a. k. przy udziale pieszych i jezdnych oddziałów P. W. w oświetleniu barwnych lampionów, obwieścił o godzinie 18 tłumom publiczności uroczystość dnia następnego.

W dzień święta o godz. 7 pobudka, potem zbiórka wszystkich oddziałów P. W. Stanisławów i przybyłych z miast i wsi innych powiatów delegacje (15 chorągwi wiejskich!) rejonu 48 p. s. k. w koszarach gen. Hallera.

Godz. 8:45: Odmarsz wszystkich oddziałów P. W. i wojskowych 48 pp. s. k. pod Dtwem mjr. Kuszelewskiego of. P. W. tegoż pułku przed kościół parafjalny. W skład I. baonu pod Dtwem kpt. Łuckiego weszła kompanja honorowa i dwie kompanje delegacji. Baon II. pod Dtwem kpt. Rybki tworzyły hufce II-go okresu

wyszkolenia z bronią. Baon III. pod Dtwem kpt. Uszyńskiego hufce I-go okresu wyszkolenia bez broni. Baon IV. kpt. Kowalski reszta pułku.

Godz. 9:20: Na tymże placu raport przed Dcą 48 pp. s. k. płk. szt. gen. Hauzerem z krótkim żołnierskim powitaniem, przybycie innych oddziałów Garnizonu i raport przed w. z. Dcą II d. p. płk. Wołkowickim.

Godz. 9:30: Uroczysta msza polowa wśród tłumów publiczności i delegacji władz, kazanie Ojca Superiora Kozubskiego krótkie lecz z serca i tak do serc przemawiające i przemowa delegata Wojew. Kom. Dr. Majewskiego.

Godz. 11: Imponująca defilada młodzieży i wojsk przed płytą „Nieznanego żołnierza” po brzegi wypełnioną publicznością ulicą Sapieżyńską, która zakończyła część I-szą przedpoł. uroczystości.

Godz. 15 Szereg ćwiczeń pokazowych pod kierownictwem mjr. Kuszelewskiego złączonych w efektowną całość na Dąbrowie wobec przeszło 3000 przypatrującej się publiczności.

Pkt. I. to pokazowe ćwiczenia sprawności plt. piechoty 48 pp. s. k. pod Dtwem por. Rutkowskiego z zakresu wychowania fizycznego, wyszkolenia strzeleckiego, granadżerki, szermierki zakończone salwą honorową.

Pkt. II. to efektowne ćwiczenia plt. kawalerji i 6 p. ul. pod Dtwem ppor. Hławaty z zakresu ćwiczeń zwartych, luźnych, rębania, kłucia, wolteżerki przerwane pociskami artylerji i natarciem piechoty, spieszeniem się kawalerji, jej obroną i wycofaniem się pod osłoną zasłony dymowej.

Pkt. III. to ćwiczenia plt. c. k. m. pod Dtwem chor. Kapei przerwane szarżą kawalerji i jej odparciem.

Pkt. IV. to końcowe zawody strzeleckie, grenadżerskie, i szermiercze z rozdaniem nagród.

Nagrody strzeleckie otrzymali: I Pilek Józef, uczeń II gimn., II Smulski Romuald, uczeń seminarjum, III Garbarczyk, uczeń II gimn. Nagrody grenadżerskie otrzymali: I Polek uczeń szk. przemysłowej, II Czerwiński uczeń II gimn., III Kochański, uczeń III gimn. Nagrody szermiercze otrzymali: I Zarzycki Łucjan, uczeń III gimn. II Rydet Tadeusz, uczeń II gimn., III Sebastian Adam, uczeń II gimn. Wreszcie przylot, krążenie, lądowanie i odlot latawca życzącego „Szczęść Boże”, P. W. uświetnił i zakończył część II uroczystości.

Wieczór propagandowy o godz. 19 wiecz. w Sokole pod kierownictwem mjr. Andruszewicza i przy udziale orkiestry 48 pp. s. k., zespołu tow. im. Moniuszki i teatru Al. Fredry zgromadził licznie młodszych i starszych. Na pełne uznanie zasługuje poważne słowo wstępne prof. Jasińskiego i koncert orkiestry 48 pp. s. k.; na reszcie natomiast programu odbiła się ujemnie dorywczość przedsięwzięcia.

Dzięki wyteżonej, pełnej poświęcenia pracy kierownika dywizyjnego P. W. pułk. Nowickiego i kierownika P. W. Rejonu 48 pp. s. k. mjr. Kuszelewskiego, idea przysposobienia wojskowego uczyniła tego dnia nie krok, lecz skok naprzód.

PIERWSZORZĘDNE SUKNA MĘSKIE

materje na płaszcze i suknie damskie, płótna, koce oraz kołdry własnego wyrobu

poleca najtaniej GUSTAW BUTZ, Stanisławów, Sapeżyńska 19.

8-13

828

Sanatorium położnicze Dr. Jana Gutta w Stanisławowie.

Separatka wraz z 10-dniowym utrzymaniem i opieką lekarską **Żł. 200'—**

Pokój na dwie osoby wraz z 10-dniowym utrzymaniem i opieką lek. **„ 150'—**

Zabiegi lekarskie od 20—100 Żł.

Wyczekiwanie na poród z utrzymaniem i obsługą 10 Żł. dziennie.

Telefon Dyrekcji Nr. 334.

1-923

Telefon Dyrekcji Nr. 334.

i ciała. Dh. Świątkiewicz Włodzimierz — następnie dh. Adolf Horbowy. a dziś prof. Piotr Babczyński im przewodni. Z Macierzy sokolej Stanisławowskiej, hasła sokole idą po całym Pokuciu powstają w Stanisławowie 3 dalsze gniazda. Bolechów, Dolina, Rożniałów, Kałusz, Halicz, Jęzopol, Bohorodeczany, Sołotwina, Tłumacz Tyśmienica, Monasterzyska, Buczacz Kołomyja ze swoimi kilkunastu miastami zakładają przed egidą Stanisławowa swe gniazda. Nawet wsie nie pozostają w tyle. Potrzeba ruchu, zrozumienie wychowania fizycznego dociera wszędzie. Jak ze źródła woda, tak z naszego Sokola rozlewa się życie w Naród choć pod inną nazwą. Powstają oddziały strzelców, drużyny Bartoszewskie, skauci i t. d.

Krótkie są słowa dziejów lecz praca była długa, żmudna z dnia na dzień. Tysiące zasłużonych ludzi je wykonało — całe polskie społeczeństwo w pracy, ofiarach udział brało. A duszą i sprężyną tych wysiłków było kilkanaście jednostek wielkich, ofiarnych, wytrwałych, niezłomnych, ciągnących ośług orki sokolej przez lat 45.

I dh. prezes Leszczyński przywiódł nam na pamięć tych wielkich zmarłych. Oto ich pośmiertny korowód!

Założyciel gniazda śp. Franciszek Miazga. Dh. Tadeusz Artychowski i prezes — skarbnik i członek grona nauczycielskiego przez lat 42. A o to staje przed nami Antoni Barancewicz inż. oficer rosyjski — powstaniec — prezes gniazda przez 18 lat. A dalej idą Stanisław Chowaniec — Sokół na schwał — chorąży sokola przez 20 lat — Feliks Blaut inż. mąż pierwszy do rady i pracy, Dr. Marjan Ostafiński ofiarny, złotousty — Jan Szporek biorący na swe barki najcięższe prace sokole, — Wierzejski Józef poręcznik Sokola w Radzie miejskiej — Cukrowicz Franciszek Traciłowski Jan — Nowicki Jan — Stanisław Horoszkiewicz, Kochtyński Józef, Rutkowski Stanisław, Wydląka Bartłomiej którzy po lat kilkanaście albo kilkadziesiąt na chwałę Sokola do śmierci pracowali. Wszyscy oni dziś w grobie.

A oto kilku jeszcze żyjących z dawnej, przedwojennej braci sokolej a do dziś dnia wierzących idei sokolej i dalej ciągle pracujących. Dh. Michał Dziekoński, odnowiciel gniazda — obecnie prezes Okręgu sokolego — służący Sokolowi lat 32.

Dh. Włodzimierz Świątkiewicz, naczelnik naszego gniazda przez 20 lat, którzy tysiące Sokolów i młodzieży wychował, dziś naczelnik sokolej dzielnic, Lwowskiej i inspektor szkolny wychowania fizycznego.

Dh. Adolf Horbosw — godny uczeń i następca poprzedniego — służący idei sokolej 25 lat — obecnie naczelnik Okręgowy.

Dh. Franciszek Ziemiak — wierny sokolowi od lat chłopięcych — członek grona nauczycielskiego — jego naczelnik w czasach przełomowych — dziesiąt chorąży Sokola i groniarz dający swą pracę Sokolowi przez 31 lat.

Dh. Leon Niebieszczański — wzór sprawności sokolej — okaziciel czwiczów na zlotach, członek grona nauczycielskiego od lat 23.

Sztandar sokoli, który zabrali Moskale ofiarował Sokolowi Komitet Pań w r. 1892 z P. Jarosław na czele. Sztandar obecny fundowały w r. 1924 nasze Drużynie przy poparciu tut. Społeczeństwa pod przewodnictwem dh. Janiny Chowańcowej.

Po wstępnej słowie dh. prezesa Leszczyńskiego nastąpiły piękne produkcje wokalne Drużyny M. Chudzikiewiczowej, Dh. Zięby i Dh. Dobrzańskiego oraz piękna deklamacja dh. St. Hudetza.

Wieczorem tegoż dnia odbyła się wieczornica w Sokole — czasie której życzone Sokolowi dalszych owoców w żmudnej pracy. Szczególniej charakterystyczne było przemówienie pułkownika i komendanta placu P. Winterowskiego, który wzywał Sokola do pracy, nad młodzieżą, która dopiero w 21 roku życia do szeregów wojskowych wstępuje, a więc od zarania życia musi się fizycznie rozwijać — by trudom żołnierza poddać. A i dorosłym sił fizycznych potrzeba, bo wszyscy jesteśmy żołnierzami — częstka mała służy czynnie, reszta na urlopie. Niebezpieczeństwo od wschodu i zachodu może urlop przerwać — a wtedy wszyscy, młodzież i starsi piersią naszą wpadą do Polski zasłonić musimy.

Ze strony wojskowości zapelniał P. Pułkownik pomoc Sokolów.

F. L.

Z działalności i Wojewódzkiego Komitetu W. F. i P. W. w Stanisławowie.

Na podstawie Rozp. R. M. z dnia 25. IV. 1925 r. i po zamianowaniu Generała Kowalewskiego decy 11. D. P. przewodniczącym Wojew. Kom. W. F. i P. W. w Stanisławowie przystąpił tenże natychmiast do pracy zaczynając od ukonstytuowania się Prezydium.

Pierwsze posiedzenie przy łaskawej obecności P. wojewody Des Loges i po przedstawieniu celów tegoż komitetu przed Gen. Kowalewskiego stwierdziło ukonstytuowanie się Prezydium i wybrało jako delegata do Rady Naczelnej W. F. i P. W. w Warszawie Generała Kowalewskiego.

Drugie i trzecie posiedzenie to sprawy urzędzenia imprez celem zebrania dochodów na stałe obozy letnie P. W. w Delatynie i Worochcie. Czwarte to sprawozdanie gen. Kowalewskiego ze zjazdu Rady Naczelnej w Warszawie i sprawa rozszerzenia i powołania do życia Wojewódzkiego Komitetu.

W ten sposób z dniem 23. IV. 1926 roku powstaje Woj. Kom. W. F. i P. W. w pełnym swym składzie, którego mottem działalności stał się publiczny referat Gen. Kowalewskiego w wypełnionej po brzegi sali Sokola I. — Pierwsze walne zebranie Wojewódzkiego Komitetu ukon-

stytuowało 3-y Wydziały a to: wychowania fizycznego W. F. przysposobienia wojskowego (P. W.) i finansowy.

Drugie i trzecie zebranie to zatwierdzenie regulaminu wojewódzkiego Komitetu i uchwał dotyczące a) ulg w wojsku dla członków P. W. a to: dla maturzystów skrócenie służby wojskowej o 6 miesięcy (już zatwierdzone) dla niematurzystów o 3-miesiące, dla rezerwistów liczenie jednego roku P. W. za jedno ćwiczenie b) wyjednanie w Ministerstwie oświaty, by uwzględniając wysokie przeciążenie umysłowe uczniów (w skutkach swych ujemne bo wycięcza umysły lub powoduje nadmiar indywidualności) uwzględniło w kl. VI. i VII. wzgl. równorzędnych szkół średnich godziny P. W. jako normalne zajęcia szkolne i kosztem dotychczasowych godzin naukowych w liczbie 4 ry tygodniowo. Z kolei przechodzi praca na Wydziały, które w szeregu posiedzeń zorganizowały się pod przewodnictwem: wydział W. F. Dr. Majewski, wydział P. W. Mjr. Kuszelewski, wydział finansowy Rada Bukowski i przystąpiły natychmiast do opracowania wytycznych dla powiatowych komitetów.

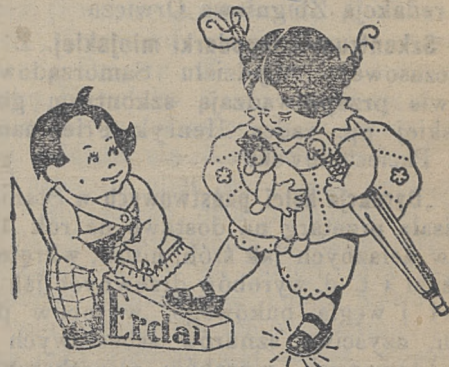
Zatwierdzone przez walne zebrania regulamin, wytyczne i nominacje na przewodniczących powiatowych komitetów przesłane zostało kierownikom poszczególnych starostw jako konkretne do pracy na rok 1926/1927. W przeciągu krótkiego czasu 19 powiatowych komitetów nawiązało ścisłą łączność z Wojewódzkim Komitetem, a w szeregu pismach po obopólnej wymianie myśli nastąpiło zupełne uzgodnienie co do zasad i kierunku pracy.

Obecna chwila to chwila działalności powiatowych i miejscowych komitetów, która już zaczyna się objawiać na zewnątrz dowodem tego to szereg powstałych organizacyj P. W. na terenie województwa i uroczyste poświęcenie 7-u chorągwi wiejskich w centrum w Delejewie.

Tutaj stwierdzono prawdziwie rozczulające wśród wiejskiego ludu zachwyty podkreślając wielką rolę dworaków skupiających około siebie rozrzucone wioski polskie i dodających im wiarę i pewność we własne siły. — Zapoczątkowane przem. Stanisławów fundusze postępują. Ogólnie cała akcja weszła na określoną drogę, a przy ofiarnej współpracy całego społeczeństwa, na którą liczyć należy rokuje nadzieje.

Jaś i Halka.

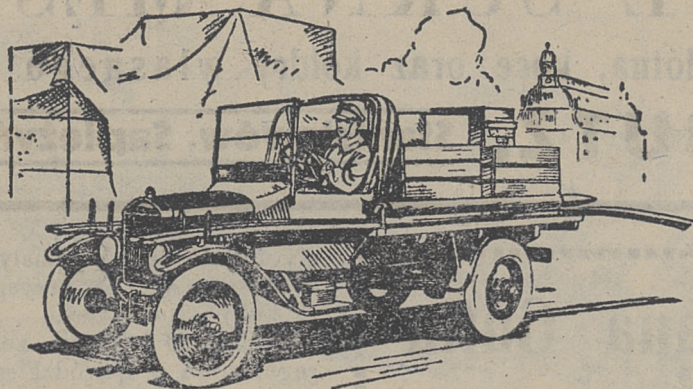
8. Orzeczenie rzeczoznawcy

„Ano, droga Pani, co tu dużo gadać: Trzeba się przekonać, porównywać — badać! Ja, stary fachowiec, zaręczam Jejmości: Pasta Erdal*) z żabką — to cudo jakości!”

*) „ERDAL” z czerwoną żabką — to prawdziwe dobrodziejstwo dla skóry.

Wyrób krajowy.

Podwozie osobowe $\frac{1}{2}$ -ton. Podwozie ciężar. 1-ton.

Zł. 4.100.—

Zł. 4.450.—

(z rozrusznikiem o Zł. 550.—
więcej).

Loco Gdańsk łącznie z clem
bez kosztów przewozu do
miejsca przeznaczenia.

Dobry kupiec zdaje sobie sprawę jak dużo zależy od szybkości i natychmiastowej obsługi klientów, musi jednak związane z tym koszty utrzymywać w granicach jaknajdalej idącej oszczędności. Dlatego też każdy dobry kupiec powinien używać samochodu ciężarowego „FORD”, który jest dostępny w cenie, niedrogi w użyciu i bezwzględnie niezawodny. Jeśli się zdarzy jakieś uszkodzenie — wszędzie można dostać dokładnie dopasowane części zamienne, których ceny dzięki masowej produkcji są nadzwyczaj niskie.

Demonstracje i obejrzenie nie obowiązują
do kupna u każdego upoważnionego
przedstawiciela Forda.

Ford

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE FORDA

we wszystkich większych miastach Polski.

P. 68

KRONIKA.

(s) Ruch służbowy w Województwie. Ministw. Spraw Wewn. przeniosło lekarza powiatowego D-ra Stanisława Brańnickiego z Turki do Zamościa. P. Wojewoda dopuścił D-ra Artura Kornela Preyera do służby przygot. w państw. służbie zdrowia i przeznaczył w charakterze lekarza pow. w Turce a przeniósł prow. lek. pow. Abrahama Lorbę z Kałusza do Starostwa w Bohorodczanach.

Lecznica Pow. Kasy Chorych. W niedzielę dnia 17 bm. o godzinie 12:30 odbędzie się otwarcie Lecznicy Kasy Chorych w Stanisławowie, przy ul. Kamińskiego 32. Z chwilą tak wspaniałego rozszerzenia instytucji, życzymy Jej by służyła ku pożytkowi społeczeństwa.

Nowe pismo w Stanisławowie. Dnia 15 października 1926 r. ukazał się pierwszy numer tygodnika „Znicz” organu bezpartyjnego dla spraw ekonomicznych, społecznych i literackich, pod redakcją Zbigniewa Orwicza.

Szkontrum gospodarki miejskiej. Z ramienia Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie przeprowadzają szkontrum gospodarki miejskiej pp. radca Henryk Friedman i radca rach. Pacieszniewski.

„Dyrekcja kolei państwowych w Stanisławowie” rozpięła przetarg na dostawę na rok 1927 wyrobów żelaznych jak śrób, nitów, wkrętek, drutu, gwoździ i t. d. wyrobów drzewnych jak: stylisk, mioteł i węgla bukowego, wyrobów powroźniczych, czyściwa, sznurów asbestowych suchych i grafitowanych, wyrobów szczotkarskich, farb i chemikalii, lakierów i kitów, odlewów żelaznych i stalowych, wyrobów szklanych, skórzanych i ceramicznych, okuć kuchennych, rur gazowych i łączników. Termin wniesienia oferty upływa 14-go listopada b. r. o godzinie 12 ej w południe. Bliższych wiadomości można zasięgnąć w Wydziale Zasobów Dyrekcji.

Zbiórka, urządzona w dniu 5 października b. r. przez tutejsze Panie na utrzymanie polskich szkół T. S. L. dała ogółem 455 zł. 97 gr.

Osobiste. Powszechnie znany i ceniony komisarz śledczy Dr. Gabriel Lax, został dekretem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych powołany na stanowisko naczelnika wydziału administracyjnego przy wojewódzkiej komendzie policji w Nowogródku. Z prawdziwym żalem żegnamy zasłużonego około bezpieczeństwa naszego miasta i okolicy funkcjonariusza policyjnego. Do wielu jego pochwał i odznaczeń ze strony władz przełożonych, dołącza się szczerą sympatją jaką się cieszył wśród całego społeczeństwa w tut. województwie.

Wierzmy, że wzorowo, na podstawie głębokiej wiedzy i fachowej praktyki przez niego zorganizowana, w początkach rozwoju władz policyjnych, ekspozytura śledcza — nie nastęrczy żadnych trudności w prowadzeniu jego następców, a rzetelna praca organizacyjna komisarza Dr. Laxa, będzie owocną dla interesów miasta.

Życzymy Mu, ażeby jego talent organizacyjny i doświadczenie fachowe wydały zamierzone rezultaty, z pożytkiem dla państwa.

Pożegnanie. W ostatnich dniach żegnał personel tutejszego Urzędu pocztowego długoletniego pracownika zakładu w osobie St. kontrolora p. Jaegera Natana, który, z dniem 1 października b. r. zakończył swą pracę zawodową przechodząc w stan, emerytalny. Ceniąc jego załugi i jako urzędnika, kolegi i obywatela, który w czasie swej służby potrafił sobie zaskarbić poważanie, szacunek i miłość swych przełożonych i kolegów, personel tutejszego Urzędu pocztowego zgotował mu serdeczne pożegnanie na które faktycznie zasłużył. To też dnia 29 września b. r. w pięknie udekorowanych i rzeźbiście oświetlonych salach tutejszego naczelnictwa zebrał się cały personel urzędniczy by raz jeszcze razem z nim kilka miłych godzin spędzić. W poważnym i nader uroczystym nastroju zabrał pierwszy głos tutejszy dyrektor p. Sieradzki i w pięknych słowach żegnając go podziękował p. Jaegerowi za tyloletnią owocną i przykładną godną pracę przy instytucji pocztowej. W imieniu kasy tutejszej, gdzie p. Jaeger z małymi przerwami cały czas służby pracował żegnał go kol. Seliger,

który w treściwych ale serdecznych słowach scharakteryzował jego działalność jako obywatela tej ziemi i Jego stosunek do społeczeństwa, które go otaczało jako pracownika instytucji której służył i stosunek jego do kolegów. Imieniem organizacji pocztowej przemawiał Prezes związku p. Müller a imieniem koleżanek p. Paciorkowska.

Przy suto zastawionych stołach zabawiano się miłą pogawędką, do północy, a ostatnie chwile spędzone razem z kol. Jaegerem długo pozostaną w pamięci kolegów i koleżanek.

Scena ludowa Sokół II. Prześlizne operetki „Lekkoduch” i „Zaczarowane źródło” odegrane zostaną w niedzielę 17 października 1926, w sali Sokola miejskiego przez Zespół „Scenki ludowej”. Efektowne tańce i ewolucje oświetlane elektrycznie tęczowymi barwami dowcipne kuplety i pełna wesołości akcja operetek wreszcie wspaniałe kostiumy dają rękojmię doskonałej zabawy. Ceny biletów niskie. Spieszcie więc w niedzielę do „Sokola miejskiego” a ubawicie się jak nigdy!...

(s) Przyjęcie do związku przynależności Gminny. Na ostatnim posiedzeniu Rady przyjęci zostali do związku przynależności gminnej zamieszkali w Stanisławowie: Adolf Kochański, krawiec; Michał Skowroński, funkcyj. kolejowy; Hersch Rubin Gottlieb, dostawca; Anna Kulczycka, wdowa po funkcyj. kolej. z synem Tadeuszem Henrykiem i Zenonem; Michał Jednoróg, właściciel realności; Chaim Jupiter, blacharz; Jacenty Łagan, właściciel realności; Andrzej Komarnicki, zarobnik; Izak Lacher, spedytor; Marja Schanel, właśc. realności z synem Edwardem; Jan Weiland cieśla; Jakób Weiss, kupiec; Jan Przybyło, ślusarz kolejowy; Wiktor Franciszek Hompl, ogrodnik; Józef Tiger, student; Stanisława Albina Jagielska, aspirantka kolej.; Jankel Gottlieb, Bronisław Leon Starczewski, absolwent seminarjum; Mina Jonas; Tadeusz Adam Czekanski, student; Ida Jnpiter, krawczyni; Bronisław Piotr Mazurek, student; Jakób Dawid Guttenplan, krawiec; Stanisława Marja Nawojka, nauczycielka; Wilhelm Herman, pomocnik kancelarz. Wydano przyrzeczenie przyjęcia do związku przynależności Gminnej na wypadek uzyskania obywatelstwa polskiego Robertowi Wallikowi, monterowi.

(s) Sprawy przemysłowe. Na posiedzeniu Rady Miasta w dniu 6. października b. r. wydano szereg Opinji w sprawach przemysłowych. I tak m. i uchwalono zaopiniować przychylnie prośbę Leiby Brotmana, Salomona Brodka J. Hechta, Izraela Korna J. Boksera i Kolmana Józefa Gawera J. Teppera o koncesję na dorożkarstwo; Michała Dmytruka o koncesję na dorożkę automobilową; Inż. Michała Gawlika o koncesję na budownictwo; Władysława Ogielskiego na kucie koni w lokalu browaru Sedelmajera; Pawła Minczera — na zezwolenie przeprowadzania instalacji światła elektrycznego; Józefa Streichera i Ryfki Frimet Hiller o koncesję na wykonywanie przemysłu gospodnio szynkarskiego przy ul. Smolki 1: 3 względnie 2.

Oddział Stanisławowski Polskiego Towarzystwa Tatrzaskiego oznajmia, że p. Dr. Mieczysław Orłowicz, referent turystyki Ministerstwa Robót Publicznych, prezes Związku Związków Sportowych w Polsce, autor najlepszych przewodników turystycznych po Polsce i wielu publikacji z dziedziny krajoznawstwa, wygłosi w Stanisławowie w sali Tow. muz. im. Moniuszki dnia 21. października br. o godz. 6:30 wiecz. odczyt pt.: „Turystyka we Wschodnich Karpatach”, połączony z wyświetleniem 100 przeźrocz z widokami najpiękniejszych partyj naszych gór. Wstęp 1 zł. dla młodzieży szkolnej i wojskowych do sierżanta 50 gr. Odczyt będzie bardzo zajmujący, winien zgromadzić licznych słuchaczy.

Przegląd Sportowy. Dr Jan Gut, prezes P. K. S. nadsyła nam w związku ze sprawozdaniem sportowem, zamieszczonem w piśmie naszym następujące sprostowanie. W sprawozdaniu z zawodów urządzonych staraniem P. K. S. (Polski Klub Sportowy Sokół) wkładły się pomyłki, co do których proszę o sprostowanie, gdyż na tem cierpi prawda i ambicja zawodników. — Otóż — I miejsce w rzucie kulą zajął Wohlmann ucz. II. gimn. W biegu na 100 m. zwyciężył Radczak z II gimn. Radczak zwyciężył również w skoku w wyż po wylosowaniu.

„Wieczorynka i Tombola laleczek”. Komitet Pań „Złóbką dla niemowląt” chcąc przyjąć z pomocą materialną tej instytucji, urządza w dniu 6. listopada b. r. „Wieczorynkę” w gościnnych salach Kasyna polskiego, a w dniu 14 listopada również w tych samych salach, zabawę dla dzieci pod nazwą „Tombola laleczek”. Wobec powodzenia, jakim się cieszyły zeszłego sezonu tak „Wieczorynki” jak i „Zabawy dla dzieci”, Komitet Pań żywi nadzieję, że i w tym roku usiłowanie jego znajda poparcie wśród towarzystwa stanisławowskiego i przysporzą funduszy potrzebnych do utrzymania licznej dziatwy w Złóbkę. Bliższe szczegóły odnoszące się do obydwóch zabaw zostaną niebawem podane do ogólnej wiadomości.

(a) **Zmarli w Stanisławowie** w ubiegłym tygodniu: Joanna Momot, lat 85; Debora Horowitz, lat 85; Antonina Gardecka, lat 59; Marja Zahajkiewicz, lat 80; Antonina Loebenstein, lat 60; Tekla Pręt, lat 52; Rywka Kat, lat 70; Jan Wolgner, lat 63; Kazimierz Nowotarski, lat 26; Zbigniew Stanisław Chudyk, 14 dni; Jüdel Brechler, lat 19; Saumel Zweifel, lat 66; Kazimierz Myleniuk, 1 rok; Anna Walkun, lat 17; Feige Etie Schleifer, lat 58; Franciszka Wasylko, lat 67; Emilja Gąbkowska, lat 91; Marja Danyło, lat 26 i Debora Stern, lat 86.

(a) **W sprawie kart rowerowych.** Ministerstwo Sp. Wew. wyjaśniło rozporządzenie, dotyczące obowiązku posiadania kart rowerowych. I tak karty te przywiązane są do osoby, która jeździ na rowerze nie zaś do roweru i ma na celu niedopuszczenia do jeżdżenia po drogach publicznych osób nieumiejących jeździć lub nie znających odnośnych przepisów i mogących skutkiem tego spowodować wypadki. Tylko osoby, zaopatrzone w imienne karty rowerowe mogą jeździć na rowerach po drogach publ., a wypożyczanie rowerów mogą wypożyczać do tego celu rowery tylko osobom, zaopatrzonym w tego rodzaju karty.

„Wychowanie fizyczne”. Kwartalnik poświęcony higienie szkolnej kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armii i stowarzyszeniach, red. nacz. Prof. Uniwer. A. Piasecki, Poznań 3. Chołmońskiego 20. Opuścił prasę nr. 4 rocznika VII, który zawiera m. i. artykuły. Dr. T. Drabczyka o rozwoju fizycznym abiturjentów gimnazjalnych, prof. Padlewskiego o epidemii szkarlatyny, kapt. Jungrowa o wych. fiz. i sporcie w Finlandji, por. Ciepiolowski o pięcioleciu Centr. Szk. Gim. i Sport. w Poznaniu, kapt. Barana o sporcie polskim, dalej oceny nowych książek polskich i obcych, streszczenia, sprawozdania z towarzystw, instytucji i zjazdów, z ruchu ćwiczebnego, ustawy, rozporządzenia i przepisy, notatki bibliograficzne, na mównicy, kronika.

Dobry połów. W czasie obławy policyjnej urzędzonej ubiegłego tygodnia zagładnęła patrol policyjna również do mieszkania Rabina Hirscha, utrzymującego od dawna podejrzaną konszachty z rozmaity szumowiną. Na kilkakrotne pukanie i wezwanie do otwarcia powstał wewnątrz mieszkania podejrzaną hałas, nagle jakiś osobnik w białej tylko wyskoczył przez okno i począł uciekać. Wywiadowcy przytrzymali go jednak i osadzili w aresztach polic., a w dalszym toku dochodzeń okazało się, że jest to niebezpieczny morderca Antoni Załucki poszukiwany przez Sąd wojsk. w Przemyślu i Brzeżanach. Wym. posiadał przy sobie cały szereg świetnie podrobionych fałszywych dokumentów opiewających na nazwisko jego i jego kochanki co umożliwiało mu ukrywanie się przez długi czas przed okiem sprawiedliwości. Zbrodniarza pod silną eskortą oddawiono do Sądu wojsk. w Przemyślu.

Tajemnicze zniknięcie. Leontyna Czywerda dwunastoletnia dziewczyna zamieszkała przy rodzicach przy ul. Zosinej Woli L. 937. wydalila się jeszcze dnia 17 września z domu rodzicielskiego i ślad wszelki po niej zaginął. Dziewczyna jest wzrostu średniego, dobrze zbudowana, włosy blond, oczy siwe, ubrana w czerwoną sukienkę w zielone-sine kółka, lub białą sukienkę w kratki. Ktokolwiek natrafiłby na ślad zaginionej lub miał o niej jakąkolwiek wiadomość zechce zawiadomić o tem rodziców lub policję.

Znów Falsyfikaty. Na terenie tut. Województwa pojawiły się znów falsyfikaty 5 zło-

tówek. Banknoty są wcale dobrze podrobione, jeno nieco jaśniejsze od prawdziwych, nie mają znaków wodnych i są szersze od autentycznych o 2 mm. Wstępne dochodzenia ustaliły, że źródło ich znajduje się prawdopodobnie w Rumunji. Zalecamy zatem stosowną ostrożność i uwagę przy przyjmowaniu 5 złotych, a egzemplarze podejrzanę należy natychmiast oddać na policję lub do banku Polskiego.

Dno nędzy. W realności przy ul. Gołuchowskiego 4 przyłapali onegdaj lokatorzy Józefa Bilinkiewicza, lat 58 (Lipowa 21), żonaty, robotnik dzienny, bez zajęcia, w chwili gdy schodził ze strychu z pełnym workiem skradzionej białizny Stanowila oaa własność Hermana Knoblera i przedstawiała wartość 200 zł. Sprowadzony na na policję Bilinkiewicz tłumaczył się, że do kradzieży zmusił go głód, jakkolwiek zauważyć należy, że był już karany za kradzież.

Fatalny chwyt. Nie powiodło się onegdaj zawodowemu złodziejowi Izakowi Ehrlichowi (Kęta 22) polowanie na cudzą kieszeń, bo gdy na dworcu kolej. usiłował wyciągnąć portfel z kieszeni Dmytra Rózka, zam. w Sniatynie z kwotą 100 zł. i 4. dolar. został przez poszkodowanego przychwycony za rękę, w której tkwił jeszcze „ciepły” portfel. Złodzieja oddawiono do sądu okr., gdzie czeka go obecnie surowa kara ze względu na notoryczny nałóg kradzieży.

Wiek redukcja cen!

Przez cały miesiąc sprzedaje gwarantowane obuwie marki Słoń „oryg. Goodyear Welt” i inne po bajecznie 1—1—896

zniżonych cenach.

Skorzystajcie z tej rzadkiej okazji!

Ameryk. Dom Obuwia „WERA”

właśc. **H. Pusch**, ul. Karpińskiego 10.

Codziennie napływ świeżych modeli!

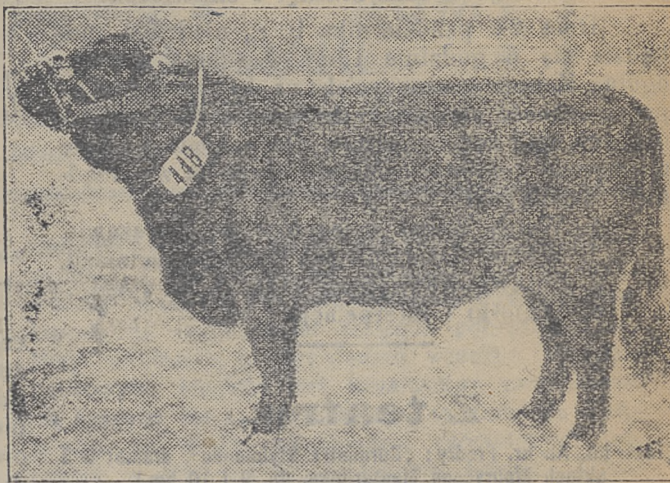
Świeży transport kaloszy „Treforu” i „Pepage”.

Sam się złapał. Z pracowni jubilerskiej Karola Ragera stradzono w biały dzień złoty zegarek. Poszkodowany zawiadomił o tej kradzieży natychmiast swych kolegów i okazało się, że zegarek znajduje się u jednego z nich w naprawie. Uprzedzony jubiler czekał niecierpliwie na „gościa”, który się zgłosił po odbiór i rzeczywiście w kilka dni później zjawił się Ilko Semeńców, rzekomo uczeń 7 kl. gimn. którego natychmiast oddano w ręce policji. Aresztowany tłumaczył się, że zegarek kupił za 2 zł. na pl. Mickiewicza od tragarza Oleksy Kantora, którego również aresztowano, jakkolwiek zaprzecza stanowczo jakiegokolwiek udziału w tej sprawie. Sprawców w raz z doniesieniem oddawiono do sądu.

Włamanie kasowe. W nocy z 8. na 9. bm, zawodowi kasiarze włamali się do sklepu konfekcyjnego Sabiny Bertisch przy ul. Wołczyńskiej i rozpruszywszy specjalnymi narzędziami kasę ogniotrwałą wykradli gotówkę w kwocie 500 zł. a następnie zabrali 36 kaskietów męskich, 200 m. aksamitu, 100 kaskietów męskich i większą ilość dodatków konfekcyjnych, szkoda wynosi kilka tysięcy złotych. Policja wdrożyła natychmiast energiczne dochodzenia.

Rozwydrzony apasz. Zuchwałość i brutalność tzt. apaszy przybierać zaczyna w ostatnich czasach tak groźny formy, że jeśli Sąd nasz nie wystąpi przeciw nim z całą surowością stosunki bezpieczeństwa przybiorą wnet formy iście bolszewickie. Mnożą się zwłaszcza w ostatnich czasach wypadki bestjałskiego targnięcia się na funkcjonariuszy policyjnych, którzy w wykonywaniu swej ciężkiej i niebezpiecznej służby natrafiają na coraz większe rozwydrzenie zbrodniczych elementów.

Najdroższy byk na świecie.

Na wystawie hodowlanej w Buenos Aires (Argentyna) sprzedano na licytacji premjowanego byka za olbrzymią kwotę 10.000 dolarów.

Ostatni taki wypadek miał miejsce przed kilkoma dniami na dworcu kolejowym, gdzie dyżurny wywiadowca chciał usunąć z poczekalni II. klasy znanego złodzieja i apasza Eustachego Górawskiego. Usłyszawszy rozkaz wywiadowcy Górawski błyskawicznie uderzył go pięścią w twarz i począł uciekać. Znieważonemu funkcjonariuszowi przybiegli z pomocą inni posterunkowi, którym udało się Górawskiego ująć po krótkim pościgu. Ale apasz i teraz nie usłuchał wezwania i bijąc pięścią po głowach i piersiach usiłował wyrwać się z rąk policjantów. Z trudem obezwładniono go i jeszcze w drodze do aresztów policyjnych dopuścił się całego szeregu gwałtów bijąc i kopiąc policjantów tak, że musiano go skuć. Dziś Górawski znajduje się już w aresztach Sądu Okr. pod zarzutem zbr. gwałtu publicznego, apelujemy zatem do p. Prokuratora aby wystąpił przeciw zbrodniarzowi z całą surowością.

Z okolicy.

Jaremcze. (Przejechany przez pociąg). Przed kilkoma dniami zauważył patrol policyjny między Dorą a Jaremczem tuż obok toru kolejowego zwłoki mężczyzny strasznie zmasakrowane. Nie ulegało najmniejszej wątpliwości, że ma się do czynienia z katastrofą kolejową, nie można było jednak mimo wszelkich wysiłków ustalić tożsamość denata. Dopiero po kilku dniach okazało się, że jest to niejaki Jakób Wacyk, lat, 57, gospodarz z Zarzecza, który od dwóch lat cierpiał na t. zw. padaczkę i ta choroba stała się właśnie przyczyną jego śmierci.

Worochta. (Straszne zabójstwo). W czasie kłótni powstałej między robotnikami przy tut. kolejce lasowej, palacz Józef Hyczka pchnął nożem w brzuch Władysława Węglarza z taką siłą, że nieszczęśliwemu wypłynęły wszystkie wnętrzności. Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej, Węglarz zmarł tegoż dnia w szpitalu. Sprawcę aresztowano i oddano do sądu w Delatynie.

Niżniów. (Krwawe porachunki). Do mieszkania Dmytra Kowaluka w Niżniowie wtargnęli tymi dniami Dmytro Kapitan, a zastawszy w izbie żonę Kowaluka Teklę, rzucił się na nią z nożem i zadał jej dwa cięcia w głowę. Brocząc krwią zdołała się Kowaluk wydrzeć ręk mordercy i uciec na ulicę ten jednak pobiegł za nią i zadał jej jeszcze dwa pchnięcia w lewą i prawą rękę. Obeszwałniono wreszcie rozszalałego napastnika, który na policji przyznał się że miał zamiar zamordować oboje Kowaluków i w tym celu wszedł do ich mieszkania, gdzie zastał żonę jego więc od niej zaczął. Powodem morderstwa miała być zemsta za to, że Kowaluk miał przed 30 laty zamordować ojca Kapitana, co jednakowoż nie jest prawdą, gdyż stwierdzono, że ten umarł, śmiercią naturalną.

Czytajcie „Kurjer Stanisławowski”.

Dział informacyjny Ogniska nauczycielskiego.

Komunikat Ogniska nauczycielskiego w Stanisławowie.

Dnia 24. października b. r., niedziela, odbędzie się o godzinie 10-ej w szkole Jadwigi ogólne Zebranie nauczycielstwa bez względu na przynależność organizacyjną w sprawach, obchodzących ogół nauczycielstwa. Bezpośrednio potem miesięczne zebranie członków Ogniska z porządkiem dziennym:

1. Walny Zjazd delegatów w Warszawie.
2. Wybór delegatów tut. Ogniska na zjazd.
3. Sprawy wewnętrzne Ogniska na zjazd.
4. Wnioski i interpelacje.

Z teatru.

(Teatr im. Al. hr. Fredry: „Burmistrz Stylmondu“, dramat w 3 aktach Maurycego Maeterlinka, dn. 9 i 10 bm.).

Z autora „Wnętrza“, „Intruza“, „Księżniczki Moleine“ niema w tym dramacie nic — chyba, że rozmowa przedśmiertna w III akcie, w której i tak jest więcej poważnej mądrości Sokratesowej, niż nastrojonego symbolizmu z fin de siècle'n. Na odgłos stopy niemieckiej brutalnie deptającej Belgję — mówi przez Maeterlinka tylko patryjota, a mówi „prosto i z krzykiem.“ Wielki artysta i znawca sceny obwija swój krzyk protestu, w suknię piękną, bo wie, że piękno ma swoją własną wymowę. Burmistrz Stylmondu zostaje rozstrzelany przez władze niemieckie okupujące Belgję w roku 1914, bo nie chce się zgodzić na skazanie niewinnego starowiny; śmierć Katona rozdziera serce synowi, córce i zięciowi, który odepchnięty zostaje przez żonę, jako oficer niemiecki — krzywdziciel i wróg.

Wystawa staranna i — jak w zamiarze autora — prosta. Na całokształcie pracy znać trochę ciężki wysiłek ręki reżyskiej, poszczególne np. sceny mają w sobie coś z techniki żywych obrazów; czuć upozowanie (np. w patryjarchalnym pożegnaniu), momenty spojeń i poszczególnych scen za mało ukryte; zresztą ten drobny błąd nie załamujący w niczem szczerą piękną całości ustąpiłby przy powtórzeniach, powodujących silniejsze zgranie.

P. Helleński rolę burmistrza interpretował ciekawie i samodziślnie, słusznie wydobywając z niej ową cechę „Ojcowstwa“ nad gromadą; kreacja p. Dahlkówny wykazała u artystki duży temperament dramatyczny (Akt II i III); w I akcie może nieco za mało swobody, co ujemnie wpłynęło na uwydatnienie linii ewolucyjnej w życiu uczuciowym Izabeli. Panowie Ostoja i Orlicki, a nawet Ostropolski (Otto Hilmer), czy nie poszli zaniechaniem w kierunku stworzenia typów zamiast charakterów, co zawsze uszytywnia. Zresztą p. Ostropolski z bardzo trudnej roli Hilmera, oficera niemieckiego ożenionego z belgijką u którego miłość toczy walkę z poglądami niemieckiego regulaminu wojennego — wywiązał się dobrze.

PP. Hudetz i Nawrocki nienaganni.

Burmistrza Stylmondu powinien zobaczyć każdy Polak — z pewnością się wzruszy i zbuduje; nikt bowiem na świecie nie potrafi tak jak Polak odczuć tragizmu bezbronności, szczytów poświęcenia i krzywdy.

Przedstawienie sobotnie na cel L. O. P. P. z pewnością roztoczy swe piękno wobec pełnej sali.

Dnia 11. b. m., zawitał do Stanisławowa teatr Stefana Michałowicza i Marji Szczęsnej z 3 aktowym dramatem Leo Belmonta: „Umarli milczą“. Rzadko kiedy reklama odpowiada treścią rzeczy reklamowanej; tu inaczej; żółty wabik z napisem „sensacja“ doskonale a zwięźle zapowiadał mord, powieszenie na kłamece, trupa w kufizie, holmesowe śledztwo, pożar, który z treścią nie był nawet w luźnym związku, natomiast oświecał na czerwono miejsce zbrodni.

Z szalonym, piekielnym temperamentem kreował p. Konradt postać zbrodniarza — zbiegłego katorżnika; M. Szczęsna w roli Heleny, przypadkowej kochanki poety — może mieć na imię: wyrazistość. Wyrazista była jej gra, jej dykcja, jej mimika, cała koncepcja odtwórcza; wyrazistość ta doszła do przesady, wpadała miejscami w zimną jaskrawość karykatury.

Matyszewska, mąż-prokurator znaleźli bardzo dobrych odtwórców w osobach pp. Czajkowskiej,

S. Czażki — zwłaszcza Matyszewska ujmowała prawdą i naturalnością.

Sam dyrektor p. Michałowicz w roli poety trochę zimny.

Z Polskiego Związku Kolejowców.

(Komunikaty P. Z. K.)

Sprawozdanie.

Dnia 8. X. b. r. zwołał Zarz. Okr. nadzwyczajne Zebranie członków P. Z. K. do sali stow. mieszczan w Stanisławowie.

Przy licznych udziałach słuchaczy referował członek Zarz. Gł. kol. Kulesza o obecnym położeniu i omówił wszystkie ważniejsze sprawy jak: pragmatykę służbową, ustawę emerytalną dla nieetatowych, sprawę reorganizacji kolejnictwa oraz sprawę uposażenia. Po referacie i krótkiej dyskusji, uchwalono rezolucję następującej treści: Zebrani na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu w dniu 8. X. 26. kolejowcy Dkł. Stanisławów, zrzeszeni w Polskim Związku kolejowców zwracają się do swego Głównego Zarządu w Warszawie z kategorycznym żądaniem o natychmiastowe wydanie w Rz. a) wydania pragmatyki służbowej, b) przeprowadzenia przez Dyрекcję awansów i posunięć nie wedle stanowisk wzgl. wskazówek Min. kol. odnośnie postanowienia Rady ministrów, co daje możność protekcji i utraty niesłusznie pokrzywdzonych, ale wedle lat służby, kwalifikacji, cenzusu wykształcenia i rzeczywistej zasługi. I natychmiastowej, wydanej pomocy na zakupy jesienne, d) definitywnego polepszenia płac stosownie do wzrostu rożyzny, e) uregulowanie sprawy dodatków na mieszkania, stosownie do podwyżek, wynikających z postanowień ustawy o ochronie lokatorów.

W dniu 9. 10. 11. bm. odbył Oddz. Zarz. Gł. kol. Kulesza w towarzystwie prezesa Zw. Okr. inż. Marjańskiego, przegląd wszystkich kół zamiejscowych okr. Stanisławowskiego, wygłaszając te same referaty, przy uchwaleniu tych samych rezolucyj.

W Kole Kołomyja, Śniatyn i Czortków brał udział w zebraniach p. poseł Dolanowicz, który referował sprawy ogólne.

Instytut przemysłowy dla Małopolski Wschodniej.

Zawiązany w roku 1925 w listopadzie Instytut Przemysłowy dla Małopolski Wschodniej rozpoczął swe czynności z dniem 1. października 1926.

Założycielami Instytutu są: Izba Handlowa i Przemysłowa we Lwowie i Brodach, Wojewódzkie Izby Rzemieślnicze we Lwowie, Tarnopolu i Stanisławowie, Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie, miasta Lwów, Stanisławów i Tarnopol, Izba Inżynierska, oraz Izba budowniczych we Lwowie, a wreszcie Centralny Związek Małopolskiego Przemysłu Fabrycznego.

Władzą Naczelną Instytutu jest jego Rada, w której przewodniczy p. Dr. Zygmunt Rucker, Wiceprezydent Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie, mając zastępcę w osobie p. Gustawa Pammera, przemysłowca i prezesa Izby Rzemieślniczej we Lwowie. — Kierownictwo Instytutu powierzono p. Inż.

Stanisławowi Tatarczuchowi wicedyrektorowi Izby Handlowej i Przemysłowej.

Instytut mając na celu podniesienie zawodowej sprawności rękodzieła i przemysłu, spełnia swe zadania przez periodyczne urządzenie kursów zawodowo-dokształcających oraz ćwiczeń demonstrujących nowe metody pracy, nowe maszyny i przyrządy.

W zakresie pracy Instytutu leży dalej urządzenie periodycznych wystaw okazji przemysłu, surowców i materiałów, utrzymanie biura informacyjnego dla porad technicznych i zawodowych, a wreszcie prowadzenie działu wydawnictw periodycznych i dzieł treści ogólnoprzemysłowej, poruszającej interesa stanu rzemieślniczego i przemysłowego i treści technicznej.

Biura Instytutu i warsztaty szkolne mieszczą się w budynku Izby Handlowej i Przemysłowej przy ul. Bourlarda l. 5. Termina kursów i warunki przyjęcia na nie podawać będzie Instytut do wiadomości interesowanych za pośrednictwem prasy codziennej i zawodowej.

NADESŁANE.

(Za rubrykę tę Redakcja nie odpowiada).

Stanisławów, dnia 8. października 1926

OGŁOSZENIE.

Jesień jest najodpowiedniejszą porą do sadzenia drzew owocowych.

Posiadamy na sprzedaż drzewa owocowe wyprodukowane głównie w odmianach dostosowanych w zupełności do warunków miejscowych a to:

JABŁONIE

letnie, jesienne, zimowe.

Mamy na sprzedaż następujące gatunki:

- 1) Boikena, 2) Bismarka, 3) Charlamówka, 4) Kalwila z Adersleben, 5) Kantówka gdańska, 6) Oliwka Kronselska, 7) Królowa renet, 8) Ludwika królowa duńska, 9) Malinowe oberlandzkie, 10) Papierówka biała, 11) Peazgooda niezrównane, 12) Pepina londyńska, 13) Pepina Ribstona, 14) Piękne z Boskoop, 15) Reneta Herberta, 16) Reneta kasselska wielka, 17) Reneta Kulona, 18) Reneta landsberska, 19) Różanka wirginijaska, 20) Signe Tillisch, 21) Lord Sufield, 22) Simirenko.

Cena za jedno drzewko wynosi 3 zł.

za materiał wybrany przez nabywcę w Szkółce płaci się o 50% drożej.

Zamiejscowe zamówienia wykonuje się po poprzednim złożeniu gotówki, a drzewka wysyła się do nastania mrozów, przyczem opakowanie i dostawę do kolei liczy się podług własnych kosztów.

Kredytu nie udziela się.

Towarzystwa gospodarskie i pokrewne, Rady szkolne i Instytucje popierające sadownictwo mogą otrzymać opusty na wniesione zgłoszenia do Zarządu miasta.

1-1-975

Miejski Zakład Ogrodniczy
ulica Batorego.

Pistolet Straszak Nr. 2.

Ostatnia nowość!

Kolosalny wystrzał!

Wygodny, płaski, długość 11 cm Najlepsza obrona od napadów na wycieczkach, do roweru, do samochodu, do furmanek, obrona od złodziei domów podmiejskich, dla nocnych stróżów, starter dla klubów lekkoatletycznych. Cena z przesyłką Zł. 12.—, naboje 50 szt. Zł. 5.—, futerał Zł. 2.50, oliwa 50 gr. — Pozwolenie niepotrzebne. — Piłki futbol. 8.—, 10.—, 12.—, 18.—, 23.—, koszulki, spodenki. Harcerskie kostjmy 8.50, 12.50, 18.50. Polecamy jako podarki świąteczne, imieninowe. Wysyłamy pocztą 3—3 za pobraniem. Adres zachować! Dla szkół i klubów cenniki. 936

Warszawa, ul. Emilji Plater Nr. 20/1125.
Składnica Sportowa „Herkulanum“

T. Falkowskiego.

Położna Marja Sopron

poleca się W. Paniom.

Przyjmuje zamówienia na czas słabości Pań miejscowych i zamiejscowych.

Ceny umiarkowane.

Stanisławów,

Sapieżyńska 16 l/p. Tel. 409.

KONJAKI
WHISKY

Winkelhausen

RUMY
ARAKI

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD POMORZE. ZAK. 1846.

3-19-935

Generalne Przedstawicielstwo: Tadeusz Osinski. Lwów, Akademicka 16.

NADEŚLANE

(Za rubrykę tę Redakcja nie odpowiada).

Dr. Leonora Wistreich-Rohanowa

ordynuje jak dawniej

w chorobach skóry i kosmetyce lekarskiej.

Leczenie lampą kwarcową.

Gościńskiego 9. 8-10-881 Telefon Nr. 428.

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła

Dr. Edward Reinert

powrócił po studjach na klinice prof
Hallego w Berlinie. 957Dr. Ordower — powrócił
Bielowskiego 5.

5-5-919

Zawiadamiam P. T. Publiczność, że
przeniosłem swoją pra-
cownię krawiecką do Pasażu Gärtenbergów
i nadal wykonuję wszelką robotę w zakres kra-
wiewstwa męskiego wchodzącą. Wykonanie tylko
pierwszorzędne i po umiarkowanych cenach.
2-4-970 Michał Druker.Szofer, biuralista, żonaty, z 4-letnią prak-
tyką w m. Łodzi poszukuje po-
sady, najchętniej na prowincji, przyjmie posadę
wóznego byle z mieszkaniem i zaraz. — Łaskawe
zgłoszenia pod „skromne wymagania Łódź“ do
administracji. 1-1-990Spółniczki z lokalem ewentualnie także
bez kapitału do prowadzenia
przedsiębiorstwa przemysłowo-chemicznego lub
handlowego — poszukuje młody przedsiębiorca.
Zgłoszenia tylko listowne do administracji. 1-1-991Zgubiono książkę wojskową wydaną
przez P. K. U. w Stanisła-
wowie na nazwisko Dienstag Wolf ur. w r. 1891
w Stanisławowie, którą unieważnia się. 1-1-977

Podziękowanie.

W smutku pograżeni pozostali po ś. p. Ka-
rolu Rudolffie Handlerze składają szczerze podzię-
kowanie wszystkim za łaskawy współudział w po-
grzebie Zmarłego. 1-1-979 Żona i dzieci.

JAN ADAMUS.

O przyszłość kulturalną Stanisławowa.

(Dokończenie)

Pierwszym i podstawowym celem towarzystwa być musi ogłaszanie drukiem prac naukowych. Wynika to tak z celu towarzystwa, jak i konieczne jest dla powagi towarzystwa oraz dla ściągnięcia względnie zatrzymania w Stanisławowie jakoteż dla zachęcenia do pracy naukowej młodych ludzi posługujących odpowiednio przygotowanie, tej rzeczywiście cennej dla środowiska stanisławowskiego nadziei przyszłej świetności. Co do tego ostatniego powodu niech mówi za mnie stary i doświadczony pracownik naukowy, profesor uniwersytetu krakowskiego Konopczyński. Powiedział on na IV zjeździe historyków co następuje: „Mimo wszystko, co się mówi o zmaterializowaniu i obniżeniu aspiracji w powojennych rocznikach młodzieży, tam jest zapal do pracy, jest wiara i niezłagowana ambicja. Tych naszych następców nie wolno zrażać ani zarażać; przeciwnie ich trzeba całą siłą wprowadzać w świat, zachęcać i podtrzymywać. Dla nich głównie trzeba stwarzać warsztaty, udostępniać zbiory, zasilac wydawnictwa. My łatwiej znajdziemy nakładców, a gdybyśmy nawet tę czy ową pracę musieli złożyć w rękopisie w archiwum akademickim, to jeszcze pół biedy. Oni muszą drukować, bo ich inaczej nie będzie. „Słowa te mogłyby nawet na początek służyć za dewizę naszego towarzystwa i nie będzie dla niego ujmą, gdy nawet na początek drukować się będzie w przeważnej części prace tylko najmłodszych pracowników naukowych, nawet nie Stanisławowian!”

Za natychmiastowym przystąpieniem do wydawnictwa przemawia jeszcze jeden wzgląd natury więcej organizacyjno-praktycznej. Będzie bowiem można zapewnić swym członkom pewne korzyści z należenia do towarzystwa, a to przez udzielanie im w pewnych granicach bezpłatnie dobrej książki. W ten sposób będzie można uważać należenie do towarzystwa nie za ofiarę na rzecz ogółu, lecz za rodzaj abonamentu po niższych cenach wydawnictw towarzystwa. To powinno zachęcić szersze koła obywateli do należenia do towarzystwa. A pamiętać należy, że im więcej będziemy mieli takich abonentów, tem więcej i tem taniej będziemy mogli drukować. I tak wobec tego, że główną pozycję kalkulacji kosztów stanowi skład (zeger) jednakowo drogi przy małym i wielkim nakładzie, kosztu własne nakładu niedużej książki 5-cio arkuszowej t. j. 80-stronicowej przy nakładzie 500 egzemplarzy we Lwowie wyniosłyby 2 zł., przy nakładzie 1000 egzemplarzy już tylko 1 zł., przy nakładzie 2000 egz. 65 groszy i t. d. Widzimy zatem, że tak w interesie członków, jak i towarzystwa leży zwerbowanie jak największej ilości członków. Aby to osiągnąć trzeba członkom dać jak największe korzyści, a ponadto zorganizować starannie propagandę towarzystwa i nie ograniczać jej do samego tylko Stanisławowa, lecz objąć nią jak najszersze terytorjum i jak najszersze koła ludności.

Towarzystwo Przyjaciół Nauk, tak pojęte i należycie administrowane, w swych pracach może i powinno uwzględnić jaknajszerszej historię polsko-

rumuńską i wogóle nauki, odnoszące się do naszej sąsiadki i sojusznicy. Na początek nie przedstawiałoby zdaje się żadnych większych trudności przełożenie na język polski jakiegos podręcznika historii rumuńskiej o odpowiednio wysokim poziomie naukowym. Mogłoby też towarzystwo zaopiekować się kursami języka rumuńskiego, wystarcąc się o stypendja na studia odpowiednio uzdolnionych jednostek w Rumunji i t. p. Jednym słowem Towarzystwo Przyjaciół Nauk mogłoby zrealizować wiele postulatów z programu zbliżenia polsko-rumuńskiego, czem zajmowaliśmy się w poprzednim artykule.

Oczywiście ani na chwilę nie myślę, by towarzystwo miało zaniedbać inne gałęzie wiedzy, niezwiązane ściśle z Rumunją, oraz inne czekające nań zadania. W szczególności powinno towarzystwo otoczyć szczególną opieką badania nad historją, etnografią, przyrodą i t. p. ziem południowo-wschodnich Rzeczypospolitej. Także liczne jeszcze potrzeby Biblioteki Miejskiej w Stanisławowie, sprawa założenia Muzeum Pokuckiego i t. p. powinny znaleźć w towarzystwie szczególnie o nich pamiętającego opiekuna.

Jeżeli Towarzystwo Przyjaciół Nauk będzie miało szczęście w wyborze odpowiednich ludzi na swych kierowników, w co nie wątpię ani chwili, to wolno życzyć mu tylko jak najprędzej i jak najhojniejszych ofiarodawców, fundatorów i mecenasów. Praca wówczas niewątpliwie pójdzie zdwojonem tempem i towarzystwo niewątpliwie będzie mogło odpowiedzieć w całości pokładanym w niem nadziejom. Za kilkanaście lat pewnie istnieć będzie w Stanisławowie silne i o swoistem obliczu środowisko naukowe. Gdy to nastąpi, to Stanisławów, to dzielne miasto kresowe, przestanie się obawiać zdeklasowania, a natomiast wręcz przeciwnie będzie mógł w sposób uzasadniony i zdaje się rojące nadzieje na powodzenie zażądać nowego dla się splendoru, a to uniwersytetu polskiego (możliwie ze specjalnym uwzględnieniem studjum rumuńskiego). Jeżeli tylko nadzieje nasze nie okażą się złudnemi, Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Stanisławowie zapisze się pięknie na kartach historii nauki polskiej i historii kresów polskich.

Na dzisiaj potrzeba tylko cuda nawet tworzącej wiary i pracy, jeszcze raz pracy.

Przedstawiciel:

MEIER EIGENFELD
Stanisławów. — Skrzynka poczt. 5.

SKŁADNICA KOŁEK ROLNICZYCH W STANISŁAWOWIE — Hurtownia i sklep przy ULICY POTOCKIEGO, GMACH MAGISTRATU.

poleca

Oddziały: ul. Sapieżyńska 12, Kasyno — pl. Mickiewicza 1, — plac Trynitarski (kiosk) — Bohorodczany.

poleca

Smalec czysto - wieprzowy, kawy, herbaty, wina, kasze, maki, cukry, czekolady, świece i wszystkie inne artykuły spożywcze i gospodarskie oraz nawozy pomocnicze i maszyny rolnicze.

HURTOWNIA SPRZEDAŻ SOLI

Przekonajcie się

Towary pierwszej jakości

Ceny najniższe

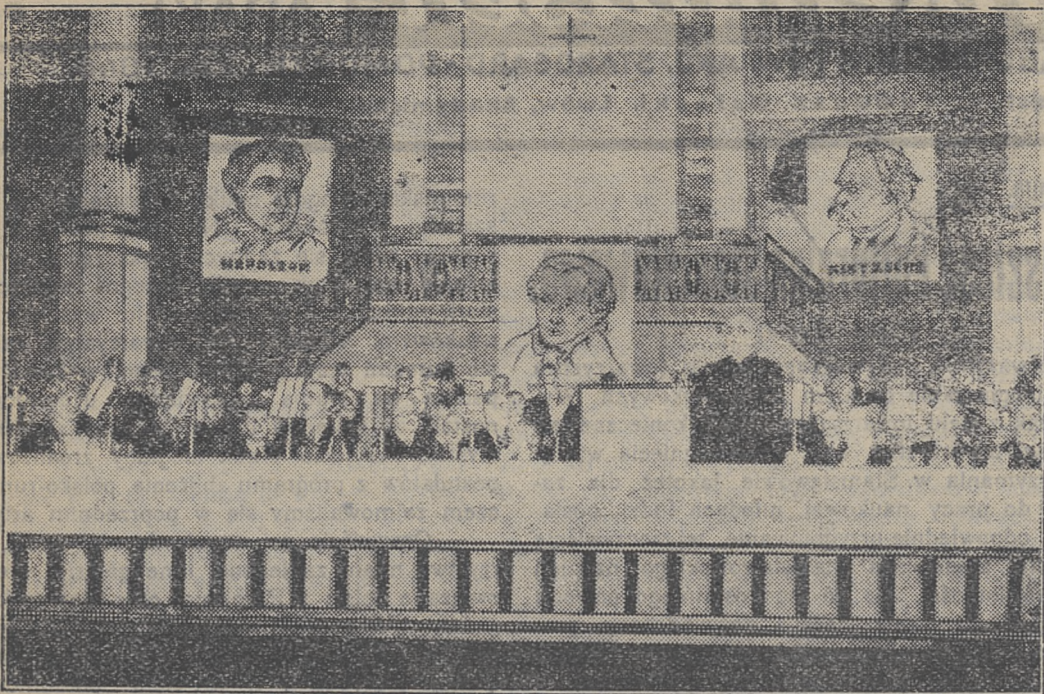
Przekonajcie się.

O liczne odwiedzanie bez obowiązku kupna uprasza

ZARZĄD.

2-13-966

Pierwszy ogólnoeuropejski kongres we Wiedniu.

rozpoczął swe obrady w obecności wielu wybitnych polityków, ma zaś na celu dążenie do zjednoczenia Europy w kierunku politycznym, gospodarczym i intelektualnym.

Dr. LEON FEIL.

Wykłady o gruźlicy.

Cz. 6. Objawy gruźlicy płuc.

Rozległe nawet zniszczenie miąższa płucnego nie wywołuje nieraz zupełnie bolesności, częstokroć jednak już początkująca gruźlica wywołuje kłacie w rozmaitych miejscach klatki piersiowej, a głównie ponad łopatkami, przyczem przy usilnym kaszlu występuje ból w dołku poniżej mostka, przy równoczesnym zaś zapaleniu gruczołów chłonnych klatki piersiowej odczuwa chory bolesności w okolicy kręgosłupa w części piersiowej.

Najbardziej może dolegliwym objawem subiektywnym przy gruźlicy jest męczący kaszel i to głównie rano lub w nocy, przyczem zauważa się, iż bywa to zazwyczaj kaszel suchy, bez flegmy.

Wydzielina, zmieszana z płwociną, jest rozmaita, zależna od stanu płuc: może być śluzowa, ropna, gęsta, często z domieszką krwi w cienkich nitczkach, który to objaw nieraz po raz pierwszy zwraca na siebie uwagę chorego lub jego otoczenia.

Krwotoki powstają nieraz przy nieznacznych zmianach w płucach, o ile proces niszczenia natrafi przypadkiem na większe w płucach znajdujące się naczynie krwionośne, którego ściana została przerwana.

Wydzielona krew pochodzenia płucnego jest jasno-czerwona pienista zmieszana z płwociną.

Krwotoki lub krwioplucie występują najczęściej po wysiłkach fizycznych, po nateżeniu i po psychicznych wstrząśnieniach. Ogólnie są indywidua mniej lub więcej skłonne do krwawień.

Krwotoki są nieraz bezpośrednią przyczyną śmierci, w innych wypadkach natomiast powodują ogólne osłabienie, zawroty głowy i inne objawy na tle ubytku krwi.

Małe krwawienia wycieńczają z czasem chorego i działają na jego psychę, jakoteż psychę otoczenia bardzo niekorzystnie.

Wielu chorych nie skarży się zupełnie na brak tchu, widocznie zatem mimo zniszczenia części płuc — jest ilość wdychiwanej tleni wystarczająca dla wychudłego człowieka, nieraz jednak brak tchu jest wybitny i wywołuje stan ciężkiego duszenia się.

Poza wymienionych objawów natury miejscowej występują przy gruźlicy objawy ogólne np. prawie stale towarzyszące chorobie podwyższenie ciepłoty ciała, gorączka, przyczem nieraz miesiącami, a nawet latami proces chorobowy może się rozwijać bez zwiększonej temperatury.

Podwyższenie ciepłoty ciała jest w początkach, a nawet przez dłuższy czas choroby — nieznaczne. Zwykle temperatura nie przekracza 37,5 stopni, w późniejszym stadium temperatura dochodzi do 40 stopni w porze popołudniowej i wieczornej, rano natomiast następuje krytyczny spadek temperatury do 37 stopni — w ostatnich dniach życia spada niżej normy.

Wiele dolegliwości subiektywnych, jak bóle głowy, poty, dreszcze i t. d. mają swą przyczynę w wysokiej temperaturze, przyczem temperatura jest również ważnym miernikiem dla obserwacji samego procesu chorobowego płuc.

Do ogólnych objawów należy dalej wychudzenie t. j. zanik tkanki tłuszczowej, częściowo wskutek zmniejszenia dowozu pokarmu — u osób z brakiem apetytu, częściowo zaś wskutek stałej, wycieńczającej, podwyższonej ciepłoty ciała i braku tlenu.

W okresie chwilowego polepszenia się stanu płuc, wolnym od gorączki, następuje dobór na wadze i powiększenie zapasu tkanki tłuszczowej, który to zapas jednak powoli zanika tak, że gruźlik umiera najczęściej wychudły do kości, stąd też nazwa „suchoty“.

U wszystkich gruźlików stwierdzimy znaczną niedokrwistość i bladłość twarzy, która cechuje również pozornie otyłych.

Stan umysłowy gruźlików jest dobry najczęściej do ostatniej chwili; za życia odznaczają się gruźlicy nawet wybitniejszą inteligencją, na ogół są jednak zawsze nerwowi i drażliwi.

Bardzo częstą, bezpośrednią komplikacją gruźlicy płuc jest zapalenie opłucnej, suche lub z wysiękiem; rzadziej występuje jako komplikacja zapalenie osierdzia, przyczem proces gruźlicy przenosi się bezpośrednio z opłucnej na osierdzie, wskutek swej bliskości.

Inne natomiast komplikacje, jak gruźlica krtani, gardła mogą wystąpić samodzielnie lub też przy istniejącej gruźlicy płuc.

NADESŁANE.

(Za rubrykę tę Redakcja nie odpowiada).

Wielki Medal Złoty z 1926

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Kto chce przyrządzić
dobrą kawę niech używa

CYKORJE „GLEBA“

Kto chce pić już
przyrządzoną smaczną
i pożywną kawę niech
używa **KAWOL**

„GLEBA“

7-858

Zastępcy:

Windreich i Zang

1-4

STANISŁAWÓW.

981

Unieważniam zgubioną książkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Stanisławowie oraz inne dokumenta na nazwisko Hołub Jan ur. w r. 1892 w Marjampolu obecnie zamieszkały w Stanisławowie. 1-1-972

Zgubiono dnia 12. października b. r. w czasie przedstawienia „Orków“ w sali Sokoła ukr. przy ul. Trzeciego Maja portfel skórzany czarny z dokumentami i większą gotówką w dolarach i złotych. Uczciwy znalazca zechce zgłosić się w administracji Kurjera za sowitem wynagrodzeniem. 1-1-986

Firma OZYASZ GOTTESMANN skład sukna i towarów bławatnych

Stanisławów, Rynek 1. 23. — Telefon Nr. 101.

poleca

na sezon jesienny i zimowy materiały damskie i męskie w najmodniejszych
dereniach. — Wyroby najprzedniejsze. — Skrzętna usługa i umiarkowane ceny.

poleca

Prezydent europejskiego kartelu żelaznego.

Dr. Emil Mayrisch, dyrektor luksemburskiego tow. „Arbed” który stanął na czele kartelu żelaznego, oświadczył, że przybierze on wkrótce charakter ogólnoeuropejski. Już Szwecja zgłosiła dodatkowo swoje przystąpienie.

ZE SFER NAUCZYCIELSKICH.

Program i metody pracy społecznej.

Znaczenia pracy społecznej, szczególnie na niwie oświatowej, niedocenia należycie nasze społeczeństwo. Znaczna część społeczeństwa jest tego mniemania, że państwowość polska nie wymaga pracy społecznej — inni hołdują programowi i metodom pracy o koncepcji przedwojennej t. j. walki o polskość i zdobywanie praw narodowych — stosunkowo mała część społeczeństwa zdaje sobie sprawę z tego, że każdy dział pracy społecznej jakoteż dział pracy oświatowej — powinien być państwowotwórczym i zmierzać do urabiania tak zmysłu państwowości jak niemniej i utwierdzenia polskości. Te wysiłki, ujęte w zgodną i harmonijną całość, muszą stanowić program ogólny pracy społecznej i przeprowadzanie tak pojętego programu musi polegać na prostej i celowej metodzie. Afektacja serc bez przesłanek rozumowych — to parodia a nie istota pracy społecznej. Nauczycielstwo szkół powszechnych wykazuje wiele zainteresowania pracą społeczną — głównie w dziale oświatowym. Przyczyna zainteresowania nauczycielstwa szk. powsz. pracą społeczną — dwójaka: 1. jako obywatele chcemy pracować społecznie, 2. społeczeństwo domaga się pracy społecznej, w pierwszym rzędzie od nauczycielstwa szkół powsz. Uznając bez zastrzeżeń ideałowość pierwszej pobudki — musimy odnieść się krytycznie do drugiej.

Domaganie się pracy społecznej od nauczycielstwa, przez ogół społeczeństwa, uważany za rzecz słuszną. Chodzi tylko o zrozumienie istoty pracy społecznej — o jej program a szczególnie o metody pracy. Tu porozumienie musi być jasne. Żywo zachowuję w pamięci aluzję humorysty krakowskiego do stosunków panujących u nas w r. 1920. W pierwszej połowie tego roku cechowała ogół społeczeństwa polskiego szczególna wstrząsliwość tak w płaceniu jak i w uznawaniu potrzeby płacenia podatków. Nikt zasadniczo nie odmawiał tudzież nie negował potrzeby płacenia podatków — każdy chciał je płacić „wedle swego obrachunku” — rezultat finansowy tej emocji pojęcia świadczeń obywateli na rzecz państwa znany ogólnie.

Podobną parodię w szeregu poczynąń pracy społecznej widzimy obecnie. Uznaje się patetycznie potrzebę tej pracy — ustala się zgodnie jej program — chciałoby się jednak stosować metody ciąsnego światopoglądu podwórka partyjnego. Efekt tak praktykowanej pracy społecznej z góry przesądzony. Z końcem września b. r. mieliśmy w Stanisławowie Walny zjazd Delegatów T. S. L. Widzieliśmy cały szereg delegatów, w różniczkowaniu typów dobrze odżywionych, zadowolonych, kiwających mechanicznie przekonania na lewo i prawo aż do typów poważnych, społecznie wyrobionych, typów wyrobionych pracowników oświatowych. W szeregu reprezentacyjnych przemówień wyczuliśmy wiele grzech-

ności formy i treści — bardzo niewiele treści grzechnej jednak o pełnych walorach wartości społecznej.

Nauczycielstwo szkół powszechnych — w imieniu Zarządu Głównego Związku P. N. S. P. w Warszawie — reprezentował podpisany. Reprezentując organizację zawodową i społeczną, zrzeszenie poważne, liczące przeszło 36.000 członków, z pełną sympatią i życzliwością zaznaczył podpisany stosunek tak Związku P. N. S. P. jak i nauczycielstwa związkowego do T. S. L.

Formę słowa uzgodniono z jego treścią zwłaszcza, że mamy atuty poważne i pełnowartościowe. Każdy niemal nauczyciel (ka) szkół powsz. jest członkiem T. S. L. — dostarczamy najpokaźniejszy kontyngent pracowników oświatowych T. S. L. — mnogością płacenia wkładek tudzież rekordową daniną oświatową zasilamy walnie finanse T. S. L. Jakkolwiek organizacja nasza, w myśl statutu, pracuje w dziale oświaty pozaszkolnej na terenie całej Polski — utrzymuje przeszło 800 kursów analfabetów — wydaje specjalny organ „Oświata Pozaszkolna”, miesięcznik, ustalający poglądowo program i metody pracy oświatowej — na terenie Małopolski pracuje oświatowo sporadycznie — popiera lojalnie i intensywnie T. S. L. w myśl dobrze pojętej zasady „łączyć, a nie dzielić pracowników na niwie oświatowej”. Dążeniem naszym jest, by każdy nauczyciel (ka), członek związku P. N. S. P., był pracownikiem T. S. L. dlatego pilnie, jakkolwiek życzliwie, obserwujemy program, a szczególnie metody pracy T. S. L.

Obserwacja ta jest rzeczą naturalną — czynnikiem zdrowym i etycznym, wykluczającym tupet, podejście, demagogię, zawiść, partyjnicwo i t. p. przypadłości ludzkie. Pracując oświatowo z przekonania dążymy do wytworzenia warunków pracy w atmosferze normalnej i zdrowej. Tylko taka atmosfera może zapewnić pełny sukces pracy oświatowej.

Z zadowoleniem stwierdziliśmy w referacie sekretarza Zarządu Głównego T. S. L. Dra Wysockiego „35-lecie działalności T. S. L.” konieczność i celowość pracy apolitycznej. Tak pojęty i przeprowadzony program pracy — powinien zasilć szeregi T. S. L. tysiącami nowych członków, bez względu na przekonanie polityczne i przynależność partyjną, a narybek ten powinien wytworzyć nowe zastępy pracowników oświatowych.

Dalecy od przykładania wagi do metod pracy w Kołach T. S. L., na odległym partykularzu, chwilowych nieporozumień towarzyskich i t. p. drobnostek — co sezonowo unicestwia pracę małych Kół prowincjonalnych — dążyliśmy konsekwentnie do praktycznego uzgodnienia metod pracy z programem działalności T. S. L. — na obradach komisyjnych Walnego Zjazdu T. S. L. Twierdzimy bowiem, że obrady komisyjne to wzorowa szkoła metody pracy dla delegatów. W komisji szkolnej spokojnie tudzież rzeczowo zaznaczyliśmy, że kompetencja ustalania języka nauczania w szkołach państwowych należy wyłącznie do ciał ustawodawczych, a przekracza działalność i kompetencję T. S. L. Zapatrywanie nasze podzielił Zarząd główny T. S. L. i rezolucja ta nie była traktowaną na plenum. Podzielił się natomiast zapatrywanie, że tak T. S. L. jak i społeczeństwo powinno dążyć do tego, ażeby każdemu dziecku polskiemu zapewnić naukę w języku ojczystym.

Hołdujemy zasadom, że zadanie pracy społecznej tak oświatowej jak i każdej innej w Państwie Polskim, powinno zmierzać konsekwentnie do tego, by utwierdzić niezależność tak polityczną jak i gospodarczą Rzeczypospolitej. Pilnie baczmy na program i metody pracy, uznajemy apolityczność pracy społecznej. Chcemy być użyteczni, a nie popularni!

Podzielać w zupełności zdanie kol. Ferkaluka, wypowiedziane na plenum, że w Zarządzie Głównym T. S. L., który opiera pracę głównie na nauczycielstwie szkół powszechnych, niema dostatecznej reprezentacji tegoż nauczycielstwa. Uzupełnienie braków w tym kierunku to rzecz Zarządu Głównego T. S. L. Naszym obowiązkiem praca w szeregach T. S. L., tudzież pilne baczenie, by metody pracy odpowiadały zgodnie programowi i przyniosły owocne wyniki.

Wiktor Gatnikiewicz.

P. S. Metodę pracy społecznej może w znacznej mierze posilkować i udoskonalać obiektywnie traktowana prasa zwłaszcza t. zw. prasa narodowa.

Czy sprawozdanie w „Słowie Polskim” i ustosunkowanie wrażeń bankietowych do zagadnień społeczno-oświatowych, było ściśle obiektywne, tudzież czy dało prawdziwy przegląd prac zjazdu i emocji oświatowo-społecznej ocenić może tylko ten, kto był na miejscu, widział, słyszał, umie kojarzyć spostrzeżenia i jeszcze je pamiętać. Owoce walnego zjazdu

T. S. L., byłyby bardzo marne, gdyby rzeczono sprawozdanie było ich zarodkiem kiełkowania.

II Wystawa Drobiu.

Urządzona w Stanisławowie staraniem Woj. Tow. chowu drobiu i t. d. w Stanisławowie od 2 do 5 b. m. wypadła pod każdym względem wspaniale.

Wystawa urządzona w obszernym ogrodzie p. Hargesheimera, dała dokładny przegląd eksponatów i mogła pomieścić rzesze zwiedzającej publiczności, dość powiedzieć że w samą niedzielę, przeszło 5 tysięcy osób zwiedziło wystawę.

W innych dniach prócz prywatnych zwiedzających Wystawę szkoły gremjalnie niektóre liczyły ponad 500 uczni. Pod względem fachowym, to w porównaniu z rokiem ubiegłym było eksponatów o prawie 500 sztuk więcej niż w r. ubiegłym.

Jurorzy rozdali liczne nagrody, tak w medalach i dyplomach jak i w pieniądzu. — Szczególny wykaz nagród, zostanie umieszczonym w „Polskim Drobiu”.

Wspaniały drób i słynne gołębie Stanisł. hudowań precudnie podziwiano.

Interesa robiono dobre, ponieważ prawie wszystko co było do sprzedania rozsprzedano.

Należy uczynić uwagę — że ceny za wysoko podane odstraszały chętnych kupienia — każdy wystawca powinien podać cenę ostateczną — bo dwu i trzykrotne podniesienie ceny — nie może być zaczęta do kupna — a z z jednej strony nie kupują laicy — z drugiej nie ma u nas bogaczy którzyby płacili luksusowe ceny.

Otwarto uroczyste wystawę o godz. 11-ej dnia 2 b. m. w obecności zaproszonych na protektorów z pośród najwyższych przedstawicieli Władz i Urzędów.

Po przemowie prezesa Towarzystwa i Komitetu Wystawy — odpowiedział krótko a serdecznie w zastępstwie p. Wojewody p. Dr Schwarza poczem przeciął taśmę, muzyka wojskowa zagrała i wystawa została otwartą. — W krótkim po otwarciu — nastąpił lot wojskowych gołębi pocztowych. Na krzyżownicy ulic przed gmachem Kasyna — puszczone sześć gołębi. — Każdy niósł na nóżce list. — Prezes wysłał dwa komunikaty jeden do Redakcji Słowa polsk. drugi do Gazety Porannej. Wiadomość do Słowa polsk. doszła w 2 godz. i 15 minut — a to z powodu przeciwnego wiatru (przestrzeń taką przelatuje gołąb w pół godziny) Poranna gazeta albo nie otrzymała komunikatu albo go nie zamieściła.

Na drugi dzień puszczone 18 gołębi do Brzeżan.

Doniesiono teleg. że wszystkie gołębie tak do Lwowa jak do Brzeżan przybyły zdrowo.

Atrakcją Wystawy było losowanie 150 eksponatów. Wielu właścicieli katalogów z numerami wyjechało przed losowaniem, dlatego są jeszcze następujące numery do odebrania: 38, 69, 46, 70, 41, 84, 12, 22, 82, 393, 210, 627, 723, 654, 485, 323, 362, 685, 329, 349, 539, 662, 659, 274, 558, 317, 600, 389, 534, 570, 179, 598, 195, 139, 828, 433, 431, 175, 109. — Ostateczny termin do odebrania wylosowanych eksponatów wyznaczono na dzień 20. października b. m. po tym terminie — niepodjęte stają się własnością Towarzystwa.

Perlmuttera Ultramarina

Jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i celów malarskich.

Odnaczona na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami.

Wszędzie do nabycia. 3-4-932 Wszędzie do nabycia.

Zgubiono dokument wojskowy wydany przez 81 p. p. w Grodnie na nazwisko Feller Wilhelm ze Stanisławowa, który unieważnia się.

1-1-982

Marysiu — poco się męczysz?

ALBORIL

samodziałający środek do prania

PIERZE SAM

bez tarła, bez szczotki i bez mydła, sody etc.

wystarczy zamoczyć, gotować i przepłukać,

BIELI SAM

jaśniej niż słońce i lepiej jak na trawniku, bielizna staje się śnieżno-biała i świeżo-pachnąca,

ZABIJA WSZELKIE BAKCYLE

i oszczędza wiele czasu, pracy, opału, pieniędzy,

Jest pod gwarancją wolne od chlorku i innych szkodliwych składników
i nie niszczy bielizny.

Na Wystawie spożywczo-Higienicznej w Warszawie 1926 roku odznaczone

ZŁOTYM MEDALEM.

Sposób użycia: Rozpuścić zupełnie zawartość paczki w 2—3 wiadrach zimnej wody. Namoczyć bieliznę w tym zimnym roztworze i pozostawić ją tak przez noc. Potem rozpocząć gotować powoli bieliznę, mieszając od czasu do czasu. Kwadrans godziny gotowania wystarczy. Następnie przeprać bieliznę lekko i wypłukać wstępnie w ciepłej potem w zimnej wodzie gruntownie. Bielizna staje się zupełnie czysta i śnieżno-biała. Bielizny wełnianej, kolorowej, jedwabnej i t. p. nie gotuje się, lecz pierze w ciepłym, względnie w zimnym roztworze lekko i ostrożnie.

Fabryka chemiczna P. Strahl i Ska, Szopienice G. Śl.

Wyłączna sprzedaż na Stanisławów i okolice:

Windreich & Zang, Stanisławów.

Wszędzie do nabycia!

12-12-765

Wszędzie do nabycia!

Podziękowanie.

Za przeprowadzenie operacji ślepej kiszki w bardzo groźnym stanie u córki mej, składam najserdeczniejsze podziękowanie JWP. Dr. Aronowi Wolfowi, prymarjuszowi szpitala lwowskiego, JWP. Dr. Wittelsowi, prymarjuszowi tutaj, szpitala żydowskiego i JWP. Dr. Grobelnemu za szczerą i szczerzejszą ich opiekę lekarską. Również serdecznie dziękuję Szanownemu Zarządowi tutaj, szpitala żydowskiego za wydelegowanie dwóch Sióstr pielęgniarek w czasie operacji i wypożyczenia instrumentów lekarskich do domu.

1-1-987

Alojzy Gajkowski.

Nr. IV. 288/26.

Obwieszczenie.

Na prośbę powiatowej Kasy Oszczędności w Tłumaczu o ustanowienie po myśli § 50 rozp. Prezydenta Rz. P. z 14. maja 1924 Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 441 kuratora wierzycieli wkładek oszczędnościowych wyznacza się do wysłuchania tychże wierzycieli audjencję na dzień 4. listopada 1926 godz. 10 rano w Sądzie okręgowym w Stanisławowie Biuro Nr. 65.

Sąd okręgowy Oddział IV.

1-1-926

Stanisławów, 6. października 1926.

Dr. LEON FEIL

ordynuje w chorobach wewnętrznych

i przemiany materji.

Analiza moczu, badanie płwocin i t. d.

Leczenie lampą kwarcową.

Stanisławów, ul. Karpińskiego I. 18.

TELEFON 464.

6

TELEFON 464.

Podziękowanie.

JWP. Panu Dr. Manheimerowi za wyleczenie mnie z niebezpiecznej i ciężkiej choroby oka, jakoteż za bezinteresownie przeprowadzoną operację, tą drogą składam najserdeczniejsze podziękowanie.
1-1-984 Stanisław Winarski.

Położna i masażystka

P. Szczudłowska

w Stanisławowie, ulica Matejki I. 3.

poleca się Wielm. Paniom na czas słabości oraz udziela wszelkich porad.

Ogłoszenie.

Dnia 26. i 27. października b. r. od godziny 9 do 12 odbędzie się w przedsionku tutajszego dworca kolejowego obok garderoby, publiczny przetarg przedmiotów znalezionych w nrbie kolejowym, a niepodjętych przez właścicieli.

1-1 976

Dyrekcja Kolei państwowych.

WALNE ZGROMADZENIE

Gimnazjum żeńskiego im. Elizy Orzeszkowej w Stanisławowie

odbędzie się dnia 26. października 1925 o godz. 4 popoł. w budynku szkolnym przy ul. Kazimierzowskiej 10, II p.

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu
2. Sprawozdanie Zarządu
3. Sprawozdanie kasowe
4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej
5. Sprawozdanie Dyrektora Zakładu
6. Preliminarz na rok 1926/7
7. Wybór 2 członków Wydziału
8. Wybór 3 członków komisji rewizyjnej
9. Opodatkowanie członków Towarzystwa daniną 10% od uiszczonych opłat szkolnych na fundusz budowy własnego budynku
10. Wnioski i interpelacje.

M. Ingber
sekretarz.

A. Dworski
prez.

Nr. VI. 1138/26/2.

EDYKT.

Na wniosek Arona Blausteina, kupca w Haliczu wdraża się postępowanie celem umorzenia weksla bez daty na 2.400 K opiewającego cyframi wypisanych a podpisanego przez Kondrata czyli Konrada Kawińskiego i Jurka Kawińskiego, który to weksel miał zaginąć i wzywa się posiadacza tego weksla, aby tenże weksel do dni 60 licząc od dnia ogłoszenia podpisanemu Sądowi przedłożył.

Po bezskutecznym upływie wyżej zakreślonego terminu uzna Sąd powyższy weksel za umorzony i bez znaczenia.

Sąd powiatowy, Oddział VI.

Stanisławów, dnia 28. lipca 1926. 1-1-971